



Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer:

Informasjon om kontrollert deponi:

Navn og besøksadresse: Gjølme – deponi for inert avfall	Virksomhetens org.nr.: 975936333
Navn og adresse virksomhet (deponieier/deponiansvarlig): HAMOS IKS Forvaltning	Virksomhetens telefon: 72483700
Kommune/kommunenr.: Orkdal /1638	Virksomhetens e-post: firmapost@hamos.no

Til stede under kontrollen

Fra virksomheten: Torbjørn Evjen, Ragnar Opøien	Fra Fylkesmannen: Torill Espedal og Gunhild Flaamo
Kontrollomfang: avfallsforskrift kap. 9 og 11, internkontrollforskriften	Inspeksjonsdato: 15 og 23 oktober 2009

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rutiner for mottakskontroll ble kontrollert.

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
 Kontrollen avdekket 4 avvik i forhold til regelverket
 Det er ikke gitt anmerkninger

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom Fylkesmannen ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Oppfølging etter kontrollen

Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik. Fylkesmannen ber også virksomheten redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til anmerkningene.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: 15.1.2010. Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. *Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen.* Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt den pålagte skriftlige tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

For informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerking se side 2.

Sted:

Dato:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

(etter fullmakt) _____

Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 skal bidra til å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved å bidra til at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.sft.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering: sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt. Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
 - Kapittel 9. Deponering av avfall
 - Kapittel 11. Farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en rettidig tilbakemelding fra virksomheten, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. Tvangsmulkt kan fastsettes som en løpende mulkt (som løper inntil virksomheten har godtgjort at avvikene er rettet) eller som en engangsmulkt (som påløper dersom virksomheten ikke har gitt en tilbakemelding innen en nærmere angitt frist som godtgjør at avvikene er rettet). Før et ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-holdig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall.

Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1: Den driftsansvarlige har deponert avfall som ikke tillates deponert ved deponiet

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) og/eller deponiets tillatelse etter forurensningsloven*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har adgang til å deponere i henhold til avfallsforskriften §§ 9-4, 9-6, 9-11, jf. vedlegg II pkt 2
- b) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har tillatelse til å deponere i henhold til vilkår gitt i tillatelsen datert _____
- c) Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er ikke komplett og tilfredsstillende ikke forskriftskravene (§9-11, jf. vedlegg II)

Kommentarer:

Når avfall mottas på deponiet, skal det foreligge dokumentasjon på at avfallet oppfyller de kriteriene for avfallskvalitet som fremgår av deponiet sin tillatelse av 25.8.2005). Fra 1. jan. 2007 fikk driftsansvarlige krav om å drive i henhold til mottakskriteriene som fremgår av vedlegg II til kap. 9 i avfallsforskriften, herunder å etterspørre nødvendig dokumentasjon (basiskarakterisering) fra avfallsprodusent.

Driftsansvarlig må få på plass et system som kan tilfredsstillende kravene i regelverket mht god nok dokumentasjon av avfallet som tas inn på deponiet. Basiskarakteriseringen skal brukes som grunnlag for verifikasjon av hver leveranse, jf. pkt 3.4 i tillatelsen.

Avvik 2: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder for mottak av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for å avgjøre om avfall kan deponeres (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at avfallet er forurenset slik at grenseverdiene i pkt. 2.1 i vedlegg II kan overskrides (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.2a)
- c) Den driftsansvarlige sørger ikke for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- d) Den driftsansvarlige sørger for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing, men inspeksjonen er mangelfull (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4).

- e) Den driftsansvarlige avviser ikke avfall som har mangelfull/manglende dokumentasjon på basiskarakterisering/verifikasjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- f) Den driftsansvarlige varsler ikke forurensningsmyndighet ved avvisning av avfallslast (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- g) Den driftsansvarlige har ingen/mangelfull journalføring av stikkprøver (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- h) Det mangler verifikasjon av avfall som oppstår jevnlig (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.3).

Kommentarer:

b) Det foreligger ingen skriftlig dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at avfallet er forurenset. Vurderingen gjøres på grunnlag av driftsansvarliges erfaring og kunnskap i hvert enkelt tilfelle. Dette er særlig viktig mht å få på plass en basiskarakterisering.

d) Visuell kontroll av avfallet før lossing har i praksis vist seg vanskelig å gjennomføre tilfredsstillende, særlig ved bruk av lukkede containere, containerbiler og lignende. I slike tilfeller, skal dette kompenseres med en utvidet visuell kontroll etter lossing. Befaringen viste mangelfull kontroll ved lossing da det blant annet lå kabler i flere lass. Disse burde vært plukket ut ved en kontroll ved lossing. Det må utarbeides bedre rutiner for dette.

h) Driftsansvarlig gjennomfører ingen verifikasjon av avfall som oppstår jevnlig, og det foreligger heller ingen kriterier for dette. Dersom avfallet oppstår jevnlig skal avfallsprodusenten sørge for at avfallet blir verifisert. Verifikasjonen skal vise at avfallets egenskaper er i samsvar med resultatene i basiskarakteriseringen (jf. vedlegg II pkt 1.3). Det fremgår av fremlagt basiskarakterisering at avfallet oppstår jevnlig.

- Avvik: 3: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder registrering og dokumentasjon av avfall**

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og § 9-12*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige fører ikke register over deponert avfall (§ 9-12)
- b) Den driftsansvarliges registrering av deponert avfall er mangelfull (§ 9-12)
- c) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av basiskarakterisering/sammendraget av basiskarakteriseringen (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.2)
- d) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av verifikasjonsrapport (§§ 9-12 og 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.3)

Kommentarer:

c) Basiskarakterisering skal inneholde et sammendrag. Driftsansvarlig skal oppbevare et eksemplar av sammendraget i hele deponiets levetid, inkludert etterdriftsfasen. På tilsynet kom det frem at driftsansvarlig ikke er kjent med kravet og at det dermed ikke blir praktisert.

d) FM viser til kommentar til **avvik 2 punkt h**.

Hensikten med verifikasjonen er at avfallsprodusenten skal vise at avfallet fortsatt tilfredsstillende som ble basiskarakterisert og at aktuelle grenseverdier for de kritiske parametrene overholdes. Driftsansvarlig ved avfallsmottak skal etterspørre denne dokumentasjonen.

Avvik: 4 Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder prøvetaking og testing av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Stikkprøvekontrollen ved mottak er mangelfull/mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Prøvetaking og testing utføres ikke av uavhengig og kvalifisert personell (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- c) Prøvetakingsrutiner er ikke kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- d) Testing av avfallet skjer ikke under et kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- e) Prøvetaking og testing utføres ikke i tråd med gjeldende standarder (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- f) Prøvetakingsstrategi mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- g) Prøvetakingsstrategi sikrer ikke representative prøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)

Kommentarer:

a-f) Det er ikke utarbeidet noen form for prøvetakingsstrategi med tilhørende rutiner for prøvetaking. Punktene ovenfor viser kravene som gjelder for prøvetaking og testing av avfall.

Det skal etableres et dokumentert og oppdatert måleprogram som inngår i virksomhetens IK-dokumentasjon. Programmet skal bl.a. spesifisere målepunkter, hyppighet, og prøvetakings- og analysemetode.

Testing/prøvetaking av avfall må av og til gjennomføres for å avgjøre om avfall kan gå til deponi eller ikke, og også hvilken type deponi. Det er da avgjørende at det tas representative prøver av avfallet

Andre kommentarer/utdypninger:

Samling på nyåret

Det planlegges en samling med alle kontrollerte anlegg i begynnelsen av 2010. Temaet for samlingen vil først og fremst være kravene til basiskarakterisering og prøvetaking, samt informasjon om de ulike fraksjonene med farlig avfall. Nærmere informasjon om dette vil komme senere.

Prøvetaking av sigevann

Ved befaringen på deponiet deltok Rolf Forbord fra Asplan Viak AS som skal lage forslag til et enkelt prøvetakingsprogram for sigevann fra deponiet. Dette er et vilkår i tillatelsen som ikke er blitt iverksatt før nå.

Endringer i grenseverdier

Fylkesmannen minner også om at de grenseverdiene som er gjengitt i tillatelsen i vilkår 1.3 er utvidet til flere parametre og det henvises til avfallsforskriften Kap 9 vedlegg II punkt 2.1.2 – grenseverdier for organiske parametre. Tillatelsen ble skrevet før nytt regelverk ble gjort endelig og tillatelsen vil bli oppdatert iht. gjeldende krav.